

Együttnevelés megvalósítása Szarvason

közoktatási intézmények összefogásával IX. rész

Az „Együttnevelés megvalósítása Szarvason közoktatási intézmények összefogásával” elnevezésű projekt fő pályázója, Szarvas Város Általános Iskolája és Óvodája (azóta Szarvas Város Közoktatási Intézménye Fő téri Általános Iskola és Óvoda Intézményegysége) két vezetőjével – Závogyán Judit intézményegység vezetővel és Sinkovics Mihályné óvodavezetővel – beszélgetve a programról, egybehangzóan nyilatkoztak a bekövetkezett változások jótékony hatásáról. Egyfelől a pályázat segítségével beszerzett eszközökről, ami lehetővé tette az iskolában a legmodernebb, valóban a XXI. század színvonalának megfelelő oktatási-nevelési munkát. Másfelől a pedagógusok és a szülők szemléletváltozását hangsúlyozták mindketten, amit a tanfolyamokon való részvételnek és a különböző szülői fórumoknak eredményeként tapasztaltak intézményükben.

Az óvodai integrált nevelés a pályázat által vált tudatossá – mondta el Sinkovics Mihályné –, mert már előtte is fogadtak a város óvodái fogyatékkal élő gyerekeket. Most, a célirányos továbbképzések és a nevelőközösség munkája révén teljesen új, tudatos gondolkodásmód alakult ki a befogadó óvodáról, az együttnevelésről. Az élet alakította úgy, hogy már a kezdet kezdetén egy hallássérült gyermek került az óvodába, s az új szemléletmód, az új program megkönnyítette a gyermek beilleszkedését. Egyéni fejlesztési terv alapján és Szűcs Gézané szurupedagógus (a hallássérült gyerekekkel való speciális ismeretanyaggal rendelkező pedagógus) munkájának köszönhetően mind a beilleszkedés, mind a fejlesztés sikeres volt. Ezen a példán át vált láthatóvá, hogy a sajátos nevelési igényeket követelő gyerekekkel való foglalkozás eredményes, ráadásul nem csak a pedagógusoknak, hanem a csoporttársaknak és az óvodástársaknak is a hasznára volt a tudatos és újszerű megközelítésmód. A gyerekek természetes elfogadóképessége segített a szülőket is meggyőzni az együttnevelés helyességéről. Hozzájárult a program sikeréhez, hogy az óvodapedagógusok és a dajka nénik többször

vettek részt az intézmény belső továbbképzésén, bemutató foglalkozásain, így alakulhatott ki az intézmény mindhárom óvodájában – a Damjanich úti, Zöldpázsiti és a Dózsa György úti Óvodában egyaránt – a kompetencia alapú óvodai programcsomag. Valamennyi érintett megtanulhatta, hogy az iskolai oktatás sikeréhez elengedhetetlen az óvodai nevelésben alkalmazott módszer, s a szülőket is partnerekként kezelik az esetleges problémák feltárásában. Ma már minden óvodás középső csoportban – természetesen a szülő tudtával és hozzájárulásával – átesik egy úgynevezett DIFER-szűrőn, ami a gondolkodási képességeket, a számfogalom, s más egyéb mérhető paraméterek kialakultságát vizsgálja. Ezen a szűrőn még időben kiderülhetnek olyan részkepeség-zavarok, melyeket sem a szülő, sem a pedagógus nem biztos, hogy észrevenne. Így azonban, az időbeni felismerés és az együttnevelés adta lehetőségek révén korrigálni lehet a részkepeség-zavarral küzdők fejlesztését és sok későbbi küzdelemtől lehet megóvni a gyermeket és a szülőt egyaránt. Az együttnevelés, a kompetencia alapú nevelési csomag persze nem helyettesítheti, és nem is akarja helyettesíteni a családi nevelést, a családban megtanulható ismeretek elsajátítását – hívta fel a figyelmet Sinkovics Mihályné.

Az iskolai oktatás-nevelés terén Závogyán Judit intézményegység vezető úgy érzékelte a program sikerét, hogy nagyon megtisztelő szakmai elismerés az, hogy az Oktatási Minisztérium a szarvasi kéttanítós modellel történő integrált oktatást 2007. augusztusában felvette a „Jó gyakorlat”-ok közé, vagyis az ország többi intézménye számára lehet a jövőben bemutató hely. Ez persze nem jelenti azt, hogy akik ide eljönnek és belepillantanak az itt folyó munkába, máris másolhatják a módszereket, hiszen minden iskola, minden gyerek, minden szülő más és más, de az integrált oktatás napi megvalósítására sok ötletet szerezhetnek egy ilyen látogatásból. Závogyán Judit azt sem hallgatta el, hogy bizony nem ment könnyen a program elindítása és elfogadtatása. Ez ugyanis a pedagógus munkájának megszokozódásával jár együtt, s a pedagógusok között bizony sokan kételkedtek az új típusú módszer sikerében. Ennek a kezdeti szkepticuságnak a tükrében még feltűnőbb a változás, ami az iskola pedagógus közösségében tapasztalható – mondta Závogyán Judit –, hiszen mindenki sikerként élte meg az elmúlt esztendő változásait, az intézmény gyarapodását eszközökben, s az új ismereteket, melynek révén a 66 képzett pedagógus segítségével – akik az intézményi képzéseken átadták a megszerzett tudást, s így a többiek munkáját is segítették – új szemléletű nevelőtestület kovacsolódott.

A fenntartó döntése és támogatása révén a 2006/2007-es tanévben bevezették az intézményegységben, 1., 2. és 5. évfolyamon – majd felmenő rendszerben bevezetésre kerülő – az inkluzív nevelést és oktatást, a kéttanítós modellt, a kompetencia alapú programcsomag alkalmazását, ami a sajátos nevelési igényű tanulók beilleszkedését és a többi tanulóval való együttnevelést biztosította. Ez persze nem ment egykönnyen, hiszen a rendelkezésre álló külföldi példák átültetése a szarvasi gyakorlatba szakemberek segítségét is megkövetelte, a helyi tantervek és pedagógiai programok átalakítását tette szükségessé. Az új oktatási módszert azonban nem csak kialakítani, hanem bevezetni és elfogadtatni is kellett, ami szintén időbe telt. Mára elmondható, hogy kialakulóban van Szarvason az együttnevelésről alkotott pozitív kép. A gyerek szempontjából az új módszer a saját ritmusának és képességének megfelelő tanulást, a tananyag tapasztalás révén való elsajátítását, az aktív részvételt, a tanulótársakkal való együttműködést, segítségnyújtást és elfogadást, sikerélményt és önbizalmat jelent. A pedagógus oldaláról a tanulók teljes körű megismerésére, a pedagógiai problémák megosztására és megbeszélésére, a legoptimálisabb szervezési formák megválasztására ad

lehetőséget. A programban itt is szerepel a DIFER-mérés, ami segít megállapítani az egyéni fejlesztési területek fontosságát, és a tanév végén összehasonlításra ad alkalmat az elvégzett munkáról. Amint az összehasonlítás igazolja, az együttnevelés során alkalmazott pedagógiai módszerek eredményesek, a mért területek mindegyikén tapasztalható a fejlődés, és láthatóvá válik az is, hogy az elkövetkező években hol kell még erősíteni a fejlesztő munkán.

Magyarország célba ér

